

6 oktober 2009

Nieuwe regionale bevolkingsprognoses tot 2040: Bevolking daalt in kwart Nederlandse gemeenten

De komende dertig jaar treedt in delen van Nederland, vooral in de periferie, een omvangrijke bevolkingskrimp op. In ruim een kwart van de Nederlandse gemeenten daalt het aantal bewoners tot 2040 met meer dan 2,5%; in totaal een kwart miljoen inwoners. Daarentegen groeit het aantal bewoners in de meer centrale delen van Nederland, vooral in de Randstad, met ruim 1,25 miljoen. Dit blijkt uit de nieuwe Regionale bevolkingsprognose 2009 - 2040 die het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) uitbrengen.

Krimp vooral in de periferie

Bevolkingskrimp treedt volgens de prognose vooral op in de randen van Nederland. In het noordoosten van Groningen, het zuiden van Limburg en het zuiden van Zeeland is nu al sprake van krimp en deze zal de komende decennia voortzetten. Rond 2025 is in die gebieden de omvang van de krimp, naar verwachting, al opgelopen naar ruim 150 duizend inwoners.

Parkstad Limburg telt in 2025 naar verwachting ruim 15 duizend minder inwoners dan nu en tussen 2025 en 2040 daalt het inwonertal met nog eens 40 duizend. In de hele periode tot 2040 krimpt de bevolking in deze regio hierdoor met ruim 15%. Vooral in Heerlen en Kerkrade is dit het geval. Noordoost-Groningen telt volgens de prognose in 2025 12 duizend inwoners minder dan nu. Vooral Delfzijl is hier een voorloper in de krimp. Tot 2040 daalt het aantal bewoners in Noordoost-Groningen verder. Het inwonertal in deze regio zal hierdoor tot 2040 met bijna 15% afnemen.

Naar verwachting ziet Zeeuws-Vlaanderen het inwonertal tussen nu en 2040 met ruim 10 duizend teruglopen; een krimp van ruim 10%. En in Gelderland krijgt de Achterhoek te maken met een bevolkingsafname van ruim 20 duizend in de komende drie decennia, ofwel een krimp van 5%.

Het is vooral de vergrijzing die ten grondslag ligt aan de krimp in de randen van Nederland: er overlijden meer ouderen dan dat er kinderen worden geboren. Bovendien trekken in deze gebieden jongeren vaak weg naar centralere delen van Nederland vanwege studie en werk.

Groei vooral in de Randstad

De totale bevolking van Nederland blijft daarentegen doorgroeien: in 2040 telt ons land 17,5 miljoen inwoners, ongeveer één miljoen meer dan nu. Deze forse groei doet zich vooral voor in de Randstad en Midden-Nederland. In de komende drie decennia zal de bevolking hier met ruim 1,25 miljoen toenemen.

De groei concentreert zich in de Randstad; de vier grote steden en Almere zijn koplopers. Tussen nu en 2025 zal Amsterdam naar verwachting met 90 duizend mensen groeien, tegen 80 duizend voor Utrecht. Voor Almere wordt een toename met 60 duizend verwacht. De twee andere grote gemeenten, Rotterdam en Den Haag, groeien naar verwachting met rond 40 duizend bewoners.

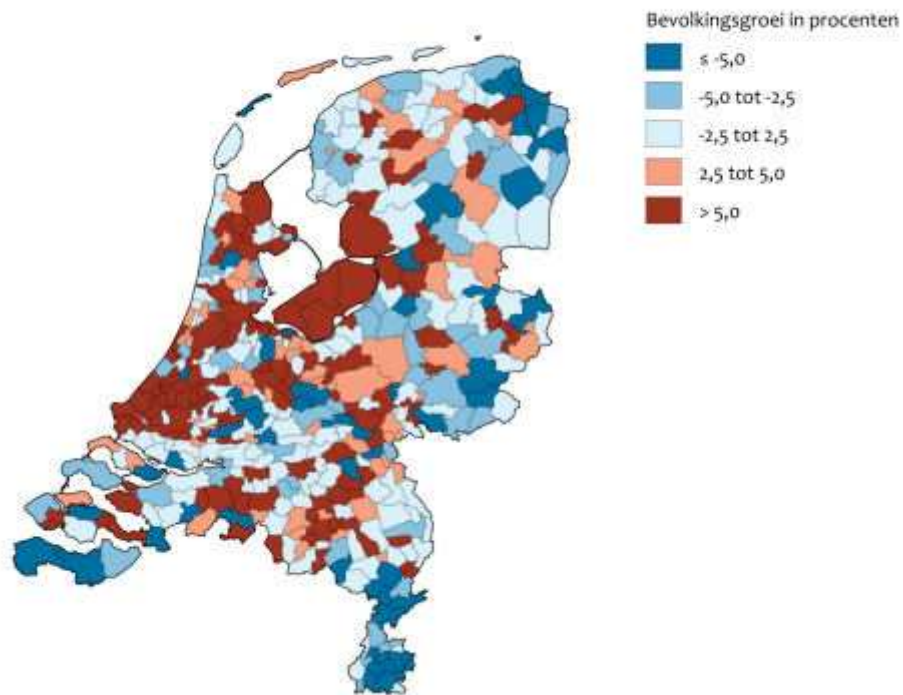
Ook buiten de Randstad zijn er gemeenten die waarschijnlijk de komende 15 jaar stevig zullen groeien. Het gaat hier om universiteitssteden of steden die een sterke economische structuur kennen. In Groningen, Nijmegen, Amersfoort, Tilburg en Zwolle zal het inwonertal volgens de prognose toenemen met 20 tot 30 duizend. Daarnaast groeit ook de bevolking in diverse randgemeenten van de grote steden.

De bevolkingsgroei in de grote steden komt door de buitenlandse migratie en door natuurlijke aanwas (er zijn meer geboortes dan sterftegevallen). Nederland kent volgens de prognoses van het CBS de komende decennia een beduidend vestigingsoverschot. De immigranten hebben een duidelijke voorkeur voor de Randstad omdat zij hier meer mogelijkheden hebben voor werk en omdat veel landgenoten er al wonen.

Daarnaast trekken jongeren vanuit de periferie veelal naar de grote stad voor studie en een eerste baan. Grote steden hebben een relatief jonge bevolking, waardoor er verhoudingsgewijs veel kinderen worden geboren en weinig ouderen overlijden.

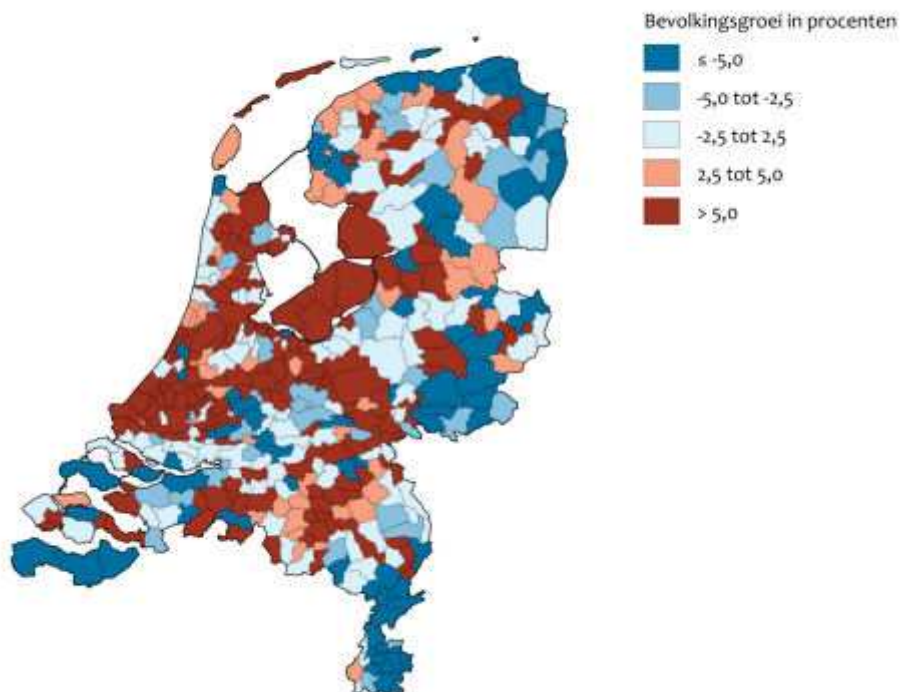
De randgemeenten van de grote steden groeien vaak doordat jonge stellen vanuit de grote stad naar nieuwbouwlocaties verhuizen, met veel eengezinswoningen en meer ruimte voor kinderen.

Bevolkingsgroei per gemeente 2008 - 2025

Bron: PBL/CBS regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2009-2040

Bevolkingsgroei per gemeente 2008 - 2040

Bron: PBL/CBS regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2009-2040

Technische toelichting

De resultaten in dit persbericht zijn afkomstig uit de Regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2009-2040, die door samenwerking tussen het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het CBS tot stand is gekomen. Deze prognose wordt elke twee jaar uitgebracht en geeft een samenhangend toekomstbeeld van de ontwikkelingen op het gebied van bevolking en huishoudens van alle gemeenten, uitgesplitst naar leeftijd, geslacht, huishoudenstype en herkomst.

De prognose is een update van de regionale prognoses die het PBL en het CBS in 2008 uitbrachten. In deze update is uitgegaan van de nieuwe nationale bevolkings- en huishoudensprognose van het CBS. Voor Nederland verwacht het CBS dat de bevolking sterker groeit dan in de vorige prognose was voorzien, namelijk naar 17,5 miljoen in 2040 in de nieuwe CBS-prognose tegen 17,0 miljoen in de eerdere CBS-prognose. Hierdoor groeien ook verschillende gemeenten in de nieuwe regionale prognose sterker of krimpen ze minder dan in de vorige regionale prognose werd verwacht. In de nieuwe prognose zijn de recente regionale ontwikkelingen in geboorte, sterfte, verhuizingen en internationale migratie verwerkt. Ook zijn de veronderstellingen voor de woningbouw bijgewerkt op basis van de meest recente gegevens.

De prognose beoogt de meest waarschijnlijke toekomstige ontwikkeling te geven. De werkelijke toekomstige ontwikkelingen kunnen hier in meer of mindere mate van afwijken. De omvang en verdeling van de toekomstige woningbouw is een belangrijke bron van onzekerheid. Ook de toekomstige economische ontwikkelingen zijn een bron van onzekerheid. Om het effect van deze onzekerheid op de prognose-uitkomsten te kwantificeren, gaat het PBL binnenkort een aantal prognosevarianten doorrekenen. Ook is er een aanzienlijke onzekerheid in de nationale ontwikkelingen tot 2040.

De regionale bevolkings- en huishoudingsprognose 2009-2040 is vanaf vandaag te vinden op www.pbl.nl, www.cbs.nl en op www.regionalebevolkingsprognose.nl

EINDE PERSBERICHT -----

Noot voor de redactie:

Neem voor meer informatie contact op met het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL),
Cecile Seignette, persvoorlichter, tel. 070 3288 760
of 06 52 67 16 26